

Frihedsbevægelsens Fællesråd, september 2020.

Juridisk vejledning om mundbind under transport og i restauranter

INDEHAVEREN AF DETTE DOKUMENT ER IKKE FORPLIGTET TIL AT BÆRE MUNDBIND I OFFENTLIGE TRANSPORTMIDLER ELLER PÅ RESTAURANTER M.M.

Sundhedsministeren har udstedt to bekendtgørelser, som ifølge deres ordlyd forpligter danskerne til at bære mundbind eller visir under visse omstændigheder, f.eks. i offentlige transportmidler eller i restauranter i visse områder m.m. De to bekendtgørelser kan findes online her:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1372> (Restauranter m.m.)

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1221> (Kollektiv trafik)

Kollektiv trafik:

Det står i bekendtgørelsens § 4, at passagerer er undtaget kravet om at bære mundbind/visir, hvis der er en anerkendelsesværdig årsag til, at det fjernes (og det kan jo være mange gode og anerkendelsesværdige årsager til ikke at gå med mundbind, herunder at det er sundhedsskadeligt, at det ikke beskytter passagerne imod smitte, at det er ubehageligt at bære, og at det er et utåleligt indgreb i deres personlige integritet), herunder bl.a. altid i disse situationer:

- 1) Under kortvarig indtagelse af mad og drikke, såfremt dette er tilladt i henhold til ordensregler for det pågældende transportmiddel, station m.v.
- 2) Under indtagelse af medicin.
- 3) Under ophold i eget køretøj under færgeoverfart, såfremt dette er tilladt i henhold til færgeselskabets ordensregler.
- 4) Under samtale med personer, der mundaflæser.
- 5) Hvis mundbindet eller visiret giver vejtrækningsbesvær eller kvælningsskæmmelser.

Indehaveren af dette dokument er undtaget kravet om at bære mundbind, fordi det giver ham/hende vejtrækningsbesvær og kvælningsskæmmelser. Han/hun er **ikke** forpligtet til at dokumentere eller sandsynliggøre, at det er korrekt, at han/hun får vejtrækningsbesvær eller kvælningsskæmmelser; hans/hendes udsagn herom er tilstrækkeligt til fritagelse.

Det fremgår f.eks. af Midttrafiks vejledning til deres ansatte:

<https://www.midttrafik.dk/chauffornet/chaufforhandbog/corona-information/>

” Hvis kunden fortæller, at de er undtaget kravet om mundbind eller visir, skal du ikke kræve lægeattest eller anden form for dokumentation, men blot lade kunden køre med.”

Og af Rigspolitiets vejledning til passagerer i den offentlige transport:

<https://politi.dk/coronavirus-i-danmark/seneste-nyt-fra-myndighederne/opdaterede-opfordringer-til-transportudbydere-efter-krav-om-brug-af-mundbind-22-august-2020>

”Hvis du af ovennævnte årsager ikke kan bære mundbind eller visir, behøver du ikke dokumentere dette med en lægeerklæring. Tvivlen kommer den rejsende til gode.”

Det er en **overtrædelse af straffeloven** at tvinge eller forsøge at tvinge en person til at bære maske/mundbind, når vedkommende ikke er forpligtet til det (ulovlig tvang eller forsøg på ulovlig tvang), og overtrædelse kan straffes med fængsel på helt op til 4 år, jf. straffelovens § 260:

§ 260. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes for ulovlig tvang den, som

- 1) ved vold eller ved trussel om vold, om betydelig skade på gods, om frihedsberøvelse eller om at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller at åbenbare privatlivet tilhørende forhold tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget,

[...]

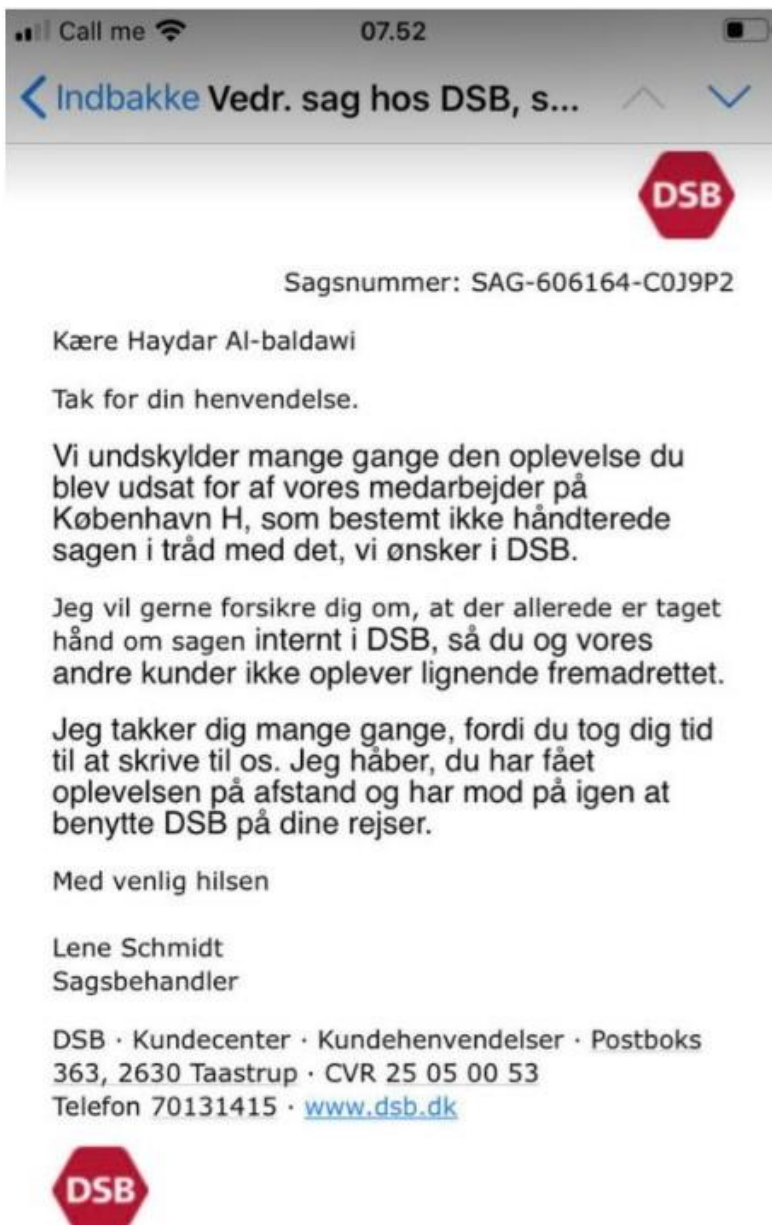
Frihedsbevægelsens Fællesråd, september 2020.
Juridisk vejledning om mundbind under transport og i restauranter

Stk. 3. Tvinges nogen til at bære en beklædningsgenstand, der skjuler vedkommendes ansigt, kan straffen stige til fængsel indtil 4 år.

Offentligt ansatte, som misbruger deres stilling til at tvinge andre til at bære mundbind, skønt de ikke er forpligtet til det, kan også straffes i medfør af straffelovens § 150, som kan give fængsel i op til tre år:

§ 150. Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, misbruger sin stilling til at tvinge nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, straffes han med fængsel indtil 3 år.

Efter en videofilm episode, hvor en DSB-kontrollør forsøgte at tvinge en passager til at bære mundbind, skønt passageren var fritaget for det, har DSB irrettesat kontrolløren og givet passageren en undskyldning. Passageren valgte dog ikke at indgive politianmeldelse, men DSB's undskyldning ses herunder:

Frihedsbevægelsens Fællesråd, september 2020.

Juridisk vejledning om mundbind under transport og i restauranter

Restauranter

Det står i bekendtgørelsens § 4, at gæsterne er undtaget kravet om at bære mundbind, hvis der er en anerkendelsesværdig årsag til det (og der er mange anerkendelsesværdige årsager, herunder at mundbindet er skadeligt for sundheden), herunder især i følgende situationer:

- 1) Under indtagelse af medicin.
- 2) Under samtale med personer, der mundaf læser.
- 3) Hvis mundbindet eller visiret giver vejtrækningsbesvær eller kvælningssymptomer.

Indehaveren af dette dokument er undtaget kravet om at bære mundbind, fordi det giver ham/hende vejtrækningsbesvær og kvælningssymptomer. Han/hun er **ikke** forpligtet til at dokumentere eller sandsynliggøre, at det er korrekt, at han/hun får vejtrækningsbesvær eller kvælningssymptomer; hans/hendes udsagn herom er tilstrækkeligt til fritagelse. Der henvises til redegørelsen oven for vedr. den kollektive transport, da situationen er den samme for restauranter.

Ejere af, og personale på restauranter m.m. bør være særligt opmærksomme på §§ 1 og 2 i ”restaurantbekendtgørelsen”:

§ 1. For at forebygge og inddæmme udbredelse af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19) skal kunder eller andre besøgende på 12 år og derover have tildækket mund og næse ved brug af mundbind eller visir, når de befinder sig i lokaler på serveringssteder, hvor der serveres mad, drikkevarer eller tobak til indtagelse på salgsstedet, jf. dog §§ 2 - 4. Kravet i 1. pkt. omfatter tillige serveringsstedets medarbejdere og andre personer tilknyttet serveringsstedet, der har kontakt til kunder, medmindre disse opholder sig i et aflukket rum eller bag en afskærmning, hvortil det alene er ansatte, der har adgang.

Stk. 2. Serveringsstedets medarbejdere kan bortvise kunder og andre besøgende, der uberettiget undlader at bære mundbind eller visir efter stk. 1.

§ 2. Kravet om mundbind eller visir i § 1, stk. 1, 1. pkt., finder ikke anvendelse, når kunden eller den besøgende sidder ned.

Personalet er heller ikke forpligtet til at bære mundbind, hvis det giver dem kvælningssymptomer eller vejtrækningsbesvær, hvilket er uhyre almindeligt.

Ingen skal bære mundbind, når de sidder ned (underligt at de så skal bære mundbind, når de sidder ned i offentlige transportmidler...), og mest væsentligt, så er restauranten **ikke** forpligtet til at bortvise kunder og besøgende, som ikke bærer mundbind. Restauranten **kan** gøre det, hvis den ønsker det – men det er nok dårligt for omsætningen.

I bekendtgørelsens § 6 står der om restaurantens pligter bl.a:

§ 6. Fysiske og juridiske personer, der har rådighed over serveringssteder, jf. § 1, stk. 1, skal opfylde følgende krav: [...]

2) Der må alene tillades adgang for kunder og besøgende, der overholder kravet om at bruge mundbind eller visir efter § 1, stk. 1, 1. pkt.

Her skal man huske på, at kunder og besøgende, som er fritaget fra kravet om at bære mundbind, naturligvis gerne må få adgang til restauranten, selvom de ikke bærer mundbind.